

Universitetsbiblioteket

Brosing Box 28

Confirmationstale,

holden paa første Søndag efter Paaske

i Korskirken,

af

C. Brun,

Residerende Capelan ved Korskirken.

Sælges til Bedste for Korskirkens - Huusarme
for 1 Rbd. Stykket.

B e r g e n .

Trykt hos N: Dahls Enke og Søn.

UNIVERSITY OF TORONTO

THE UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

510760

Min Moder

Bispinde

Ingebor Brun, født Lind,

efter hvem min confirmerte Datter bærer sit Navn,

tilregnes denne Tale

med det inderlige Vnske til Gud:

At hendes Gudsfrøgt-, Laalmod-, og Udelmo-

digheds-Ånd maatte hvile over denne min

Førstefødtel

Skulde Du ikke fra nu af kalde mig
din Fader, jeg er din Ungdoms Leder.
Saaledes indføres den Evige talende til Israel,
som havde gjort sig uværdig at være hans Børn
i Jerem. Pr. 3 Cap. 4 V. Der gives Tildra-
geller i vort Liv saa mærkværdige, Begivenhe-
der saa betydelige, fra hvilke Guds Ret til vor
Taknemmelighed, hans billige Krav paa vor Er-
kjendtlighed bliver saa meget større, som han un-
der disse aabenbarede sig for os, som en naadig
Gud, en trofast vejledende Fader; tog sig paa
en saa besynderlig Naade af os, ja! gav os et
lyntlig Pant paa sin usynlige Miskundhed og Naade.
Hadde vi oplevet en saadan Naades Tid,
paa hvilken Gud saaledes havde aabenbaret sig
for vort Hjerter, paa hvilken vi ligesom havde
taget og sølet paa hvor inderlig vi vare elskede
af ham, paa hvilken der hvilede en Himmel over
vor Barm, en Fred over vort Hjerter, der
svarede til den Naade, og Miskundhed, hvormed
vi vare fredlyste; vee os da! om vi nogensinde
kunne glemme den Salighed, der var os veder-
faret, eller gandske udslutte dette Indtryk af vor-
re Sjæle, om en Stemme lød til os heroven fra
medens vi fjerne os alt mere og mere bort
fra dette Samfund: "Skulde Du ikke fra
nu

nu af kalde mig din Fader, jeg er din Ungdoms Fader." Dette var Tilfældet med Israel. Der ligger megen Behrejdelse i dette Spørgsmaal fra Alfaderen til dette hans Ungdomsfolk, at det kunde glemme den behagelige Tid, den Salighedsdag, paa hvilken han udfaarrede det som en Djeesteen i sit Dje, insluttede det under sine milde Vingers Skygge. Gud! lad aldrig denne Behrejdelse lyde til nogen af Eder, Fiære Unge! som vi her med saa megen Glæde see fremstillede. Vi, som selv ere Forældre og have saa megen sand Hjertens Deel i denne ebers og vor skønne Højtidsdag, hvilken Tanke idag festligere for vort Hjerter end den, at Gud fra idag af vil gjentage, hvad han ved eders Daab forstikkede: "Jeg vil være din Fader, din Ungdoms Fader. I ere da idag det unge Israel, paa hvilket Gud, som vi haabe, nedseer med faderligt Velbehag. Maatte denne Dag saavist blive eder uforglemmelig, aldrig vende tilbage som en Forfrækkelsesdag, naar Dagstens Gud maatte spørge: "Skulde Du ikke fra nu af kalde mig din Fader, jeg er din Ungdoms Fader. O! ville I kan frygte, ikke eg forlade eder paa ham, som nu lover: "Jeg vil være Din Fader," ville I saa gandske overgive eder til den Almagts og Raades Haand han ubrækker, naar han saa blidelig forgjætter: "Jeg vil være din Ungdoms Fader," hvor kunne da ikke vi, som Forældre, for hvem det er skult hvor langt vi skulle naandre med eder paa Vejen, være frygge for eders Fremtid; der følger eder da stedse Een, som kan og vil bestjerme, der ikke vil slippe Eder førend han velstegner Eder. Men vi ville træde min Textes Ord nærmere, naar vi, med Hensyn til den og Dagen og vore egne Hjerter, udvirkede:

- 1) Den skønne Tidspunkt, da vi optoges og vedbleve at være i Samsfund med Gud, som Fader og Ledfager.
- 2) Den sørgelige Forandring, naar Gud maatte minde os om det høvede Forbund.

Hvad det Første angaaer: Den skønne Tidspunkt, da vi optoges og vedbleve i Samsfund med Gud, som Fader og Ledfager, saa nævner Texten det sømmeffe Familiebaand, a) Fader, det kraftigste Velgjørenhedsbaand, b) Ungdomsleder. Under et skønnere Billede kunde Religionen aldrig forestille os Gud end under Billede af a) Fader, dette sømmeffe Familiebaand. Men det er med den himmelfke, som med den jordiske Fader; vi paa skønne ham ikke medens hans Velgjærninger rigeligst tildeeltet os. Mennesket føler ikke de Herligheder han rolig og daglig nyder. Som Søner og Døtre inden vore Forældres Dørre følte vi ikke Faders og Moders Værd, men lad os nogle Aar være fraværende fra dem, vantet en Tid blandt vilde Fremmede, o! hvor det da smagede godt at see dem igjen og omsavne dem, hvilket Møde da det første, hvilket kjærte Ord da efter saa lang Tids Forløb: Min Fader! Min Moder! eller: berøvedes vi Noget af dem ved Døden, o! hvor disse Navne da være vigtige for vore Sjæle, hver Gang de gif over vore Læber, hvor vi da bedst følede hvad de havde været for os, bebrejdede os selv om vi ikke altid havde været mod dem som vi skulle og burde. Med Familiebaandet Fader nævnes ogsaa Gud her for Israël, og med dem knyttede han først dette skønne Baand, forsaavidt det var fra dem først udgif Kundskab om den eeneste sande Gud, hele Menneskeslægtes

ens

ens Fader, forsaavidt det var med dem, han ind-
gik først Forbundet, efter at de havde modtaget
Loven paa Sinai, efter at de selv med disse Ord
ligesom havde underskrevet den: "Vi ville gjø-
re alt det Herren har sagt og være lydige." Sa-
med det kraftigste Belgjørenhedsbaand omslyn-
gede han dem. b) Ungdomsleder. Mellem
Mennesker var dette ofte vigtigere, end Familie-
baandet. Ikke enhver Fader var, desværre! al-
tid Ungdomsleder. Der gives Forældre, som
endog stundom kunne forlede, forvilde deres egne
Børn, paa hvis Skjød Søn og Datter mangen-
gang alt for tidlig, ligesom med Mødrenemælk,
inddraf Vantrøens og Bøllystens Gift, indviødes
til den sorgeligste Afgudsdyrkelse. Der gives
Forældre, der kunne være Despoter over deres
egne Børn, qvæle enhver uskyldig Munterhed i
deres Bryst! og tilvænne sig en Trældomsfrygt,
der skrev Fader og Moder Navnet med Tern-
skrift i Børnenes Hjertes. Hvor lykkelige der-
imod da de Børn, som i Fader, eller Moder,
havde fundet en Ungdomsleder, deres bedste Ven,
en trofast Raadgiver. Søn! Datter! o! hvor
det vilde forfryde dig, om du havde gjort dig
saadannes Kjerlighed uværdig, aldrig vilde du
tilgive dig selv, om du end havde faaet baade
Guds og deres Tilgivelse. Gud var Israels
Ungdomsleder. Ved hvor mange Belgjer-
ninger havde han dog ikke udmærket dette Folk,
da han ledte dem med sin Faderhaand, nu i Go-
sen, saa ud af Egypten, saa hen over Havet,
saa gjennem Røken til Canaan. Som stærkbe-
væbnet Faderhaand greb efter spæde Søn og rev
ham ud af Dødens Lue; saa reddede Gud dette
Folk i mangen Rødstund, da Rødning syntes u-
muelig bestjermende dem paa alle deres Veje.
Elskelige Linge! paa denne Dag rækker Gud En-
hver af Eder sin Almagts- og Raades-haand,
tilbyder

tilbyder Eder sin trygge, sin sikre Ledfagelse
gjennem alle Livets Frgange. Enhver af Eder
er indsluttet i denne Betsignelse: " Jeg vil væ-
re din Fader, din Ungdomsleder. Engang før
har han indbudet Eder til denne Naade, men
da forstode I ikke selv, hvad der vederfartes Eder
fra andres vennefulde Arm, lagdes I da hen i
hans Faderarme, og han tog Eder i Favn og velsig-
nede Eder. Lykkelige vare I da, uden selv at vide det
men idag ere I det med Forstand og Selvbevidsthed,
kunne skønne Eders Lykke. Komne ere I her idag,
for at kalde Gud med det Navn I fik Ret at
kalde ham i Daaben, bedende om denne Rettig-
hed fornyet; og ledsager et bodsærdigt Hjerte E-
ders Bøn, skulle I alle faae lige Afgang i en
Aand til Faderen. I Jesu Navn skulde jeg da
kunde hilse Eder: " Seer hvilken Kjærlighed Fa-
deren haver givet Eder, at I kunne kaldes hans
Børn. " Hvor lykkelige betragte ikke vi os som
Forældre idag, ved at see Eder i denne dobbelte
Række opstillede, som de der skulle indskrives til
denne Faderkjærlighed. Selv Fader, fremstillen-
de en kjær Datter, den ældste af mine Mange,
leder jeg hende idag op til Gud med Tak for denne
Faderglæde. Ja! ej alene som Fader, men ogsaa
som Broder, gav Gud og Naturen mig paa den-
ne Dag en dobbel Ret til Glædes Følelse, da jeg
ogsaa tæller blandt denne Skare en elsket Søster-
søn, hvis Moder allerede forlod ham i Buggen,
medens han kan see og kjende hende i sit eget
Aasyn, dette hendes udtrykte Billede, medens
hun selv, blandt forklarede Aander, smiler maa-
ske saa lykkelig ned til hans Pagt, som hendes
Ungdom her var kun en Række af gode Dage.
Efter Navnet fremstiller jeg her idag mit eget
Fædrenepar, min egen Fader og Moder, en Jo-
han Nordahl og en Ingebor, og hviler saa-
vist Forsædres Aand over dem, saavist som min
gudhengivne

gubbenhjorne Moder, hvis Naavn min Datter bær,
forener sine brændende Bønner med mine, saavist
som min hensovede Fader, elskede og velsignede
begge disse hans Børnebørn, ønskede at see den-
ne Fest, begjærede med Patriarken at see denne
min Dag og vilde have blevet glad, saa skal og
det Baand de nu knytte med alle Fædres Fader,
den bedste Ungdomsleder, være og blive uopløse-
ligt. Med en liben Forandring anvender jeg si-
dag disse min Faders Ord paa hans egen forkla-
rede Aand:

"Og havde Sukke Sted, hvor ingen meer kan stride,
"Saa veed jeg vist Du had idag for disse To."

Saa! lykkelige ere vi alle, som Fædre og Mo-
dre, naar vi nedsee Enhver paa sine. Der staae
de idag, Mogle med de herligste Sjæle-Evner,
alle, som vi haabe, med de redeligste, de bedste
Forsætte; der nedlægge De idag med en Da-
vid, for Guds Naavn, dette Hjertesuk: "Kom
ikke min Ungdoms Synd ihu! Som en Foraars
Morgenrode staae de her. Andagtsstaaren i deres
Dine er som Morgendug paa de fosselige Ueters
Bjerge. Kjære staae de der, som vore Børn,
men, dobbelt kjære om Guds Aand maatte
vidne med deres Aand, at de vare hans Børn,
dobbelt kjære fordi Gud nu vil værdige at kalde
dem sine, følge dem der, hvor vort Dje ikke seer
hen, række dem Haanden der, hvor vor ikke naaer
hen, o! hvilken Tanke i Pagtens høstidelige
Stund: nu give de Gud, som Fader, deres Hier-
ter, nu forpligte de sig til for hans Naavn, at
ville lade sig lede af ham, sværge ham evig Huld-
skab og Troeskab; og maatte de elske ham over
os, thi selv sagde hans Enbaarne: "Hoo, som
elsker Fader eller Moder meer end mig, han er
mig ikke værd;" saa skulde dette blive dem det
herligste af alle muelige Baand, og det varigste
tillige. Og naar de da vedblive at fremvandre

i dette Samfund, saa skulde det og gaae dem
Vel efter vore Dage. Ja! J, som allerede staae
her idag fader- og moder-løse, give I kun idag
Gud, som Fader og Ungdomsleder, Eders hele
Hjerte, saa skulle I takke denne Dag for at I
kunne sige: "Fader og Moder forlode mig, men
Herren annammede mig." Saa skjon var den
Tidspunkt, da vi optoges og vedbleve i Samfund
med Gud, som Fader og Ledfager. Vi Eldre
mindes vor egen Dagtesdag og Forberedelsesu-
gerne til denne, maatte der kun ikke blande sig
nogen Beemod i denne Grindring, endog blandt
de mindst Forberede iblandt os. Saa meget er
vist: tyngere er Vansen nu end da for de Fieste
iblandt os, og har vel Benners og Belfærds Tab
gjort hertil sit; o! Tanken om at vi ikke heller
altid have vist vor himmelske Fader den Lydig-
hed vi skulle og burde, blander ogsaa sin Bitter-
heds Bærme i dette Bæger. Dog, forsætlig ha-
ve vi dog ikke taget den Haand og det Hjerte til-
bage, vi den Gang gav vor himmelske Fader. Men
at ogsaa dette kan skee og skeer, heviler Erfaring,
hvilket leder mig til min Tafes anden Deel: Den
førgelige Forandring, naar Gud maat-
te minde os om det hævede Forbund.

En saadan Forandring foregik med a) Israel,
en saadan Forandring foregik ogsaa nu og da
b) med Nogle iblandt os. a) Israels Træfald
var ikke Skrobeligheds Synd, der bestod i at es-
terlade det Gode, nej! den bestod i at gjøre det
virkelige Døde. Ikke Letsind, ikke inofnegen
Wildfarelse, men Afgudsdyrkelse i den skræffe-
ligste Grad var deres Brøde, indtil at knale for
Stof og Sten, offere til hver hedensk Gud, hvert
grønt Træ paa hver synbar Høj, og det aiebens
det gamle Tempel endnu stod, som en Husfrue
forstødt af sin udsvævende og lastefulde Mand.
Og hvad der gjør denne Forandring saa aldeles
førgelig

førgelig, er at den Raade, som var gaaen forud. Ingen Under at den Ewige derfor indføres bebrejdende: "Skulde Du ikke fra nu af kalde mig din Fader, jeg er din Ungdoms Leder. Har jeg fortjent dette Strafald af dig? Ingen Under at Josias, i hvis Regjerings Tid dette skeede, rev sine Klæder, lyd atter Folket falde sammen og paa ny forelæste Loven. Ingen Under at Templets Fald, Stadens Ruin, Folkets Bortførelse til forsmædeligt Fængsel, fulgte herpaa fra den fortørnende Retfærdigheds Haand. Vore Hjerter bløder paa en Dag som denne, naar vi tænke paa, at ogsaa Strafald fra Guds faderlige Samsund i vore Dage, var heller ikke uden Exempel, naar vi tænke Mueligheden af en saadan Forandring, om ikkun med b) Nogle Aar, kun en Geneste af denne Pagtes Skare. Hvad var Foræltres, hvad enhver Underviisnings Foranstaltning, hvad min Forberedelse til denne Dag, naar I ikke vilde nedlægge dette Alt, som Midler i den bedste Faderhaand, naar I ikke end ogsaa paa denne Dag ville tænke og sukke: Ja altformegit har jeg hidtil været Ungdom, ubesindig og mindre lydig end jeg burde, men jeg lægger idag min Haand i din, o, himmelske Fader! Du vil være min Ungdomsleder, lede mig ved Dit Raad, indtil du omsider annammer mig til Ere. Gjører Eder aldrig skyldige i noget forsætligt Strafald. Og saa dette har skeed ikke længe efter en Dag som denne. I hvor mangen haabesuld Unglings Hjerter har ikke Pagtes Herre læst dette Forsæt: "Om de og alle forargede sig, saa vil dog ikke jeg forarge mig," men Leder gik ud og græd bitterlig, og Pagtes Yndling, hen af fornægte den Herre som ham saa dyrt kjøbte. Det var skrækkeligt at see den, af hvem vi lovede os saa meget, der udmærkede sig baade fra Forstandens og Hjertets Side, hvis Bestandighed

vi ville forsikre; at gaae saa godt som lige fra Handlingen og sælge sig til Eastens Tjeneste, strax at høre de gyseligste Forbandelser af dens Mund, hvoraf nylig udgik Betsignelse, baade over Gud og Forældre og Lærer, ja! strax at falde saa dybt, at hans Krafald allerede saae ud som Forhærdelse. Alt slæbedes han som et Umælende midt iblandt os, alt var Belystens Tempel hans Tilflugt, ja! det varede ikke længe førend Baand og Fængsel indsluttede ham. Blusærdigheds Rose, der, paa en Dag som deime, med Helligheds og Undseelses Rødme blussede paa Pigens Kind, af! snart fandt vi den salmet, visnet, fortæret; Gud! hvilken Forandring! Her var det, at samvittighedsfuld, Religionslærer saa ofte gjennemtrængtes af Bemodfølelse, gif i Rette med sig selv, bad til Gud: at dog intet af alt dette maatte hvile paa hans Ansvar ingen af disse Sjæle kræves af hans Haand. Her var det, naar han siden mødte disse dybt Faldne, at han maatte spørge dem i den Eviges Navn: "Skulde du ikke fra den Tid kaldt Gud din Fader, ladet ham være din Ungdomsleder." Her staaer *) En idag blandt denne Flok, nederst paa mandlige Linie, hans Fald er gjort, og, af to onde Ting, bedre før end efter denne Dag, saa er han da endnu ikke, Gud lad ham aldrig blive det: forsættlig Meeneder. Han fortryder sit Fald, Gud læse saavist denne Fortrydelse idag i hans Sjæl, som jeg har hørt den fra hans Læber, saavist som denne Gud tilbyder ham idag i sin Søn Jesu Christo sin faderlige Dyppning. O! kaster han idag Syndens Lænke langt bort fra sin Fod, river han sig idag løs fra det tyngste, det værste af alt Slaveri, vil han fra idag af, isteden for onde Menneffer, lade Gud være sin Ungdomsleder, "Gud for alle Riger, dommer

*) En Slave fra Fæstningen.

dømmer da og siger: Deane han er fri, ja! da skal Sandheden frigjøre ham, og, hvo veed da hvad ogsaa mægtig Indflydelse paa Jorden kunde gjøre til hans øvrige Frihed. Men, fra idag af, min Ven! er dit Ansvar dobbelt, og Gud vil ikke holde dig uskyldig, om du tager hans Navn forsængelig. Og nu, i Jesu Navn! alle som een i denne Flok, jeg har viist Eder den skjøne Tidspunkt, naar vi optoges og vedbleve i Samfund med Gud, som Fader og Ledsager, jeg har heller ikke skjult den sorgelige Forandring, naar Gud selv nødes at minde os om det hævede Forbund. Spejler Eder i Israels Skabne, ogsaa de vare til en Tid, som I paa denne Dag, og, som Børn af den bedste Fader, de lykkeligste af alle Guds Skabninger, men kort varede denne Fred, og Dommen hang over deres Hoveder, endnu den Dag idag vanke de om som et adspredt, forskubbet og undertrykt Folk. Gjører derfor aldrig I dette sorgelige Fald., river Eder aldrig løs fra de Baand som idag knyttes, de værdigste af alle muelige Baand, der hædre os i hvilken som helst Stilling, paa hvilken som helst Post vi stod i Livet, gjøre os lykkelige, hvordan vore Bilkaar end maatte blive; anseer det for en Lykke, saa lange I med Frimodighed og Tillid, som paa denne Dag, kunde anraabe Gud som Fader, som Ungdomsleder. Her var det vi saa gjerne ville I skulle blive Børn eders Livstid, uden hvilket Sindelav I heller ikke kunne komme ind i Himmeriges Rige. Bliwer bange for eder selv, naar I uværdig den Børneret, hvormed I kunne taale: Abba Fader, ikke mere med det barnlige, det hjertelige Sindelav kunne nærme eder ham i Bonnen, naar Mørket kunde intet Samfund have med Lyset, naar I kunne vente at afvises med dette Svar: "Riger fra mig, I som lagde Vind paa Uretfærdighed. De Baand sonderrevne, som

I idag knytte, saa synderrive I ogsaa Fader- og Moder-Hjertet og vilde eders Fædre den tyngste af al Sorg: Hjerreforg. Dog, vi have det bedste Haab om eder Alle, og I ville ikke lade vort Haab beskjæmme. O! Du, af hvilken al Faderlighed kaldes i Himmelen og paa Jorden! til din Fader-Omsorg anbefale vi nu disse vore Kjerligheds-Pant. Du vare deres trofaste Ungdomsleder. Du er trofast som dem kaldte til dit og vor Herres Jesu Christi Samfund. Antag dig dem derfor nu, forlad dem aldrig, at de som ere plantede i dit Huus ogsaa maatte grønnes i dine Forgaarde. Et Velgignelses Ord var det idag, forbyd at det nogensinde bliver et Behrejdelses: "Skulde du ikke fra nu af kalde mig din Fader, jeg er din Ungdomsleder. Med bankende Hjerter, med en tilidsfuld Aand, see de nu op til dig, maalkalde dig af inderste Hjerter som Fader, bede dig med Sjæls og Aands Oploftelse, at du vil være deres Ungdomsleder, naar de frimodige staae op fra sit Sæde, ile i dine Fader-Arme med dette Andagts- og Velgignelses-Ord: "I Jesu Naavn, skal al vor Gjering skee ic."

For Eden:

Alt staaer Pagtens Time! Hoorledes ere I tilmode? Frimodige, inderlig godt stemte, som vi haabe, da I staae færdige at gjøre Ehke, at kaste Eder i hans Arme, som vil være Eders Fæder, eders Ungdomsleder. I mene dog vist nu alle Gud det Vel, der er dog vist nu ingen Letsind, ingen Svig, intet uden Dyrigtighed i eders Hjerter. Saa velaa da, Herren kalder: "Min Søn, siger han, min Datter giv mig dit Hjerter." O, Fader i Himlene! Tak fordi du gav os dem, Tak fordi du vil antage dig dem og være med dem der, hvor vi skulle være Kraft- og Bærgeløse

løse! Fulbelig føle vi i denne Højtids- Stund Fa-
der og Moder Navnets Værd, men ligesaa ydmy-
ge træde vi og tilbage for dig sukkende: Vær du mit
Barns bedste Fader, dets sikreste Ungdomsleder.

- " Saa, i Jesu Navn! til Dag,
- " Eldre! beder for de Unge!
- " At naar de faaer Løftet sagt,
- " Hjertet følger, Haand og Lunge;
- " Unge! kom hver Dag ihu:
- " Hvad der skeer i dette Nu.

Efter Eder:

Dagten er fornyet, Taardet givet, Trofskabs-
haanden rakt:

- " Lyksalig Dag!
- " Til Gud I komne ere,
- " og Eders skal fra nu Guds Rige være,
- " Og Jesus træde skal for Eder frem;
- " Du har begyndt, o Gud! at saliggjøre:
- " O Jesu! lad din Gjerning nu fuldføre,
- " Fred over dem.

Faint, illegible text at the top of the page, possibly bleed-through from the reverse side.

1801
1802
1803
1804
1805
1806
1807
1808
1809
1810

1811
1812
1813
1814
1815
1816
1817
1818
1819
1820

1821
1822
1823
1824
1825
1826
1827
1828
1829
1830

1831
1832
1833
1834
1835
1836
1837
1838
1839
1840